DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LIII. ZATURDAG den 4den NOVEMBER 1865. No. 44.

Uit het Publicatie-Blad No. 18, 1865.

PUBLICATIE,

waarby wordt afgekondigd de wet van den 31 Mei 1865, houdende vaststelling van het reglement op het Beleid der regering in de kolonie Curaçao.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

van 's Konings wege den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaande wet.

(F: I:)

Heeft de opneming daarvan in het Publicatie-blad bevolen.

Gedaan te *Curaçao* den 21 October 1865.

J. D. CROL.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

Afgekondigd op *Curaçao* van het Raadhuis en in de Willemstad dato ut supra.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

Uit het Publicatie-Blad No. 19, 1865.

PUBLICATIE,

waarby wordt bekend gemaakt 's Konings besluit van den 28n. September 1865 No. 34, aanwyzende het tydstip, waarop in werking treedt de wet houdende vaststelling van het reglement op het beleid der regering in de kolonie Curaçao van den 31 Mei 1865 (Staatsblad No. 56.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR van Curaçao en onderhoorigheden,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

By missive van Zyne Exellentie den Heer Minister van Kolonien van den 28n. September jl. La. B. No. 27/186, o. a. ter uitvoering ontvangen hebbende een afschrift van 's Konings besluit van den 28n. September 1865 No. 34, aanwyzende het tydstip, waarop in werking treedt de wet houdende vaststelling van het reglement op het beleid der regering in de kolonie Curaçao van den 31 Mei 1865 (Staatsblad No. 56.)

Heeft goedgevonden en verstaan:

's Konings gemeld Besluit te doen afkondigen, luidende hetzelve als volgt:

Afschrift.
28 September 1865.
No. 34.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz.

Gezien artikel 188, 2e. alinea der wet van den 31 Mei 1865 (Staatsblad No. 56) houdende vaststelling van het reglement op het Beleid der regering in de kolonie Curaçao.

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien van den 27n. September 1865, La. F. 14 Kabinet.

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat de gemelde wet in werking treedt op den 1n. January 1866.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 28n. September 1865.

(get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(get.) J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Secretaris Generaal
by het Ministerie van Kolonien,
(get.) FEITH.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris Generaal,
(get) FEITH.

En zal deze op de gebruikelyke wyze op Curaçao en onderhoorigheden afgekondigd en in het Publicatie-blad geplaatst worden.

Aldus gearresteerd op *Curaçao* den 21n. October 1865.

J. D. CROL.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

Afgekondigd op *Curaçao* van het Raadhuis en in de Willemstad dato ut supra.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

De verloren Trans-Atlantische Kabel.

Toen men na de herhaalde mislukking der pogingen, om Europa door middel van een onderzeeschen telegraafkabel met Amerika te verbinden, andermaal de hand aan het werk zou slaan ter verwezenlyking van het grootsche plan, werden langdurige beraadslagingen gevoerd over de volgende twee punten:

1. Hoedanig zouden de vroeger begane mislagen kunnen vermeden worden? en

2. Welke middelen moesten worden aangewend, om den Trans-Atlantischen kabel zoodanig te vervaardigen, dat de meest gegronde hoop op het gelukken der onderneming werd verkregen.

Voor zoover dit alles betrekking heeft op den Trans-Atlantischen kabel, de hoofdzaak in deze kwestie, is door eene bevoegde autoriteit het volgende medegedeeld omtrent den toestand, waarin deze zich bevond en de redenen, welke er toe geleid hebben, om in de constructie daarvan af te wyken van den vroeger gevolgden weg.

De thans gebezigde kabel bestaat inwendig uit een gevlochten streng van 7 koperdraden, welke de "ziel" van den kabel vormt en het middel uitmaakt, waardoor de telegrafische gemeenschap plaats heeft. Ten einde deze draden tegen het doordringen van water te beveiligen, ze volkomen te isoleren, zyn zy in de eerste plaats omgeven van eene bekleeding van geta percha. Met het doel om dit omhulsel te beschutten, is het omwikkeld met eene vry dikke laag geteerden hennep en deze is op zyne beurt omgeven met tien afzonderlyke omkleedsels, elk gevormd van een yzerdraad ter dikte van een gewoon luciferhoutje, derwyze omsponnen met ongeteerden hennep, dat het eene dikte heeft verkregen van een tamelyk dun potlood.

In de plaats van de zware omhulsels van yzerdraad vroeger gebezigd, heeft men zich thans van een zeer ligt yzeren omwindsel bediend, met het doel om aan den kabel, zoo veel dit mogelyk was, eene geringe zwaarte te geven. Dit is geschied vooreerst om het snel zinken van den kabel te verhoeden, ten andere om de spanning te verminderen by het uitvieren des kabels van den spiegel der stoomboot de Great Eastern, waaraan deze belangryke arbeid was toevertrouwd.

Deze wyze van handelen biedt verscheidene voordeelen aan boven de vroeger gevolgde methode. By het ontdekken van gebreken kan hy veel gemakkelyker opgewonden worden dan een zware kabel, gelyk de ondervinding, gedurende den jongsten togt opgedaan, heeft bewezen. Dat de geringere dikte van het yzeren omkleedsel de oorzaak zou geweest zyn, dat er ten gevolge van de spanning eene scheur in de omkleeding was ontstaan, mag als onjuist worden beschouwd, en men kan derhalve met grond beweren, dat men de beoogde voordeelen door de gevolgde handelwyze heeft verkregen.

Te bejammeren is het niettemin, dat tegen deze belangryke voordeelen, zeer groote nadeelen overstaan, als de noodzakelyke gevolgen van de aangewende constructie. Het heeft dan ook niet aan de noodige waarschuwingen ontbroken van de zyde van zeer bekwame mannen, die op grond en van nauwkeurige berekeningen, en van de vroeger verkregen ervaring de groote gevaren aantoonden, waaraan de onderneming op die wyze zou worden blootgesteld. De commissie belast met de beoordeeling dezer kwestie had zich voor het gevolgde plan verklaard en wilde zich later daarvan niet doen afbrengen, hoezeer ook de gegeven raad met bondige redenen was omkleed. Men beschouwt het niet als onmogelyk, dat eene toevallige omstandigheid hier niet buiten berekening mag blyven.

—Toen binnen zekere kringen bekend was geworden, op welke wyze de nieuwe kabel zou worden vervaardigd, werd gelyk wy reeds hebben gezegd, ernstig gewaarschuwd tegen het volgen der voorgenomen handelwyze.— Onder hen, die de stem daartegen verhieven, bevond zich onder anderen de vermaarde Siemens, iemand juist op dit terrein zoo zeer geschikt om goeden raad en juiste voorlichting te schenken, en welligt was deze omstandigheid van gewigt, dat de man, die een zoo geheel andere zienswyze bleek toegedaan te zyn, een buitenlander was.

De raad door hem gegeven, komt in de hoofdzaak hierop neder. Siemens waarschuwde in de eerste plaats tegen het besigen van een ligten kabel van een zeer aanmerkelyken omvang, zoo als in het aangenomen plan lag om te gebruiken en dan ook inderdaad gebezigd is, dewyl hy een te geringen weerstand aan de zeestroomen zou kunnen bieden.

In de tweede plaats wees hy op de gevaren verbonden aan het zeer langzaam zinken van dergelyken kabel, welke gevaren ruim opwegen tegen de voordeelen aan de gevolgde con-

structie verbonden. Alvorens de kabel door de Trans-Atlantische maatschappy gebezigd ter diepte van 3700 el zinkt, moeten naar de berekening van Siemens 12 uren verloopen.— Stroomt het schip, dat den kabel legt gedurende den tyd van 12 uren slechts 12 mylen ver, welke eene verbazende lengte van den kabel blyft dan niet in zee hangende en daarby blootgesteld aan allerlei wisselvalligheden, welke gedurende eene zoo lange tydruimte zich kunnen voordoen? De gevaren, welke den goeden afloop der gewigtige onderneming zoo veel langer bedreigen by het bezigen van een ligten kabel van grooten omvang, wegen ruimschoots op tegen voordeelen daaraan verbonden. Bovendien ryst nog deze bedenking op: met het ligter maken van den kabel, uitsluitend het gevolg van het bezigen van minder zware bekleeding, vermindert de stevigheid en de ondoordringbaarheid van het gebezigde werktuig. Gedurende het leggen van den jongsten kabel heeft men daarvan zelfs tweemalen de overtuigendste bewyzen voor oogen gehad. Tot tweemalen toe heeft men gezien, dat een stukje yzerdraad zoo diep in den kabel was doorgedrongen, dat de "ziel," de eigenlyke telegraafkabel, niet meer geïsoleerd was. Dergelyke beschadiging van den kabel zou niet mogelyk zyn geweest, indien het omhulsel zwaarder en sterker was geweest dan by den gebruikten kabel is aangewend.— Het is daarenboven zeer waarschynlyk, dat de oorzaak van het verbreken van het isolement thans van gelyken aard is als de beide vorige keeren, namelyk dat een stuk yzerdraad tot in het hart van den kabel is doorgedrongen. Duidelyker bewys voor het onvoldoende der constructie zou niet kunnen gegeven worden, en dat meest afdoende aller bewyzen heeft het succes der onderneming zeker tweemalen en welligt, ja hoogst waarschynlyk ten derden male in de waagschaal gesteld.

Hierby moet nog op een ander en nog grooter gevaar worden gewezen, dat geheel en al zyn oorsprong heeft in de zamenstelling van den kabel. By het langzaam zinken van den kabel kan over eene uitgestrektheid van een paar duizend mylen (de breedte van den oceaan) tallooze malen het geval zich voordoen, dat het punt, alwaar de kabel op den bodem rust, rotsachtig is en eene ruwe, scherp getande oppervlakte heeft. Wordt de kabel door sterke onderzeesche stroomen gedurende langen tyd blootgesteld aan de wryving over dergelyke rotsbodems, dan ontstaat er zeer groot gevaar voor onherstelbare beschadiging. Maar er is nog meer. Zelfs nadat de kabel op dergelyken bodem in zyne gansche lengte is neergedaald, blyft datzelfde gevaar in groote mate bestaan; de ligtheid van den kabel, welks omvang zoo veel oppervlakte biedt aan de werking der stroomen, kan onder dergelyke omstandigheden te zeer aanleiding geven tot veelvuldige schuring en het is te vreezen, dat het buitenste bekleedsel, de eenige beschutting van den kabel, daar tegen op den duur onmogelyk bestand kan zyn. Gelyk men weet, bestaat het uit zeer dun yzerdraad, omwikkeld met ongeteerden hennep. Welk weerstandsvermogen bezit dergelyk omhulsel en onder welke omstandigheden kan het niet geplaatst worden? Is dit omhulsel verbroken, dan blyft er niets over dan de zachte bekleedsels van geteerden hennep en geta percha.

Men heeft wyders als een der voordeelen van de aangewende constructie nog deze geroemd, dat een ligte kabel, eenmaal gebroken zynde, gemakkelyker van den bodem der zee kan opgehaald worden dan een zware. Dit is in zekere mate juist. Men heeft hierby echter eene zaak uit het oog gelaten, namelyk, dat een kabel, uithoofde van gemis aan de noodige stevigheid reeds eenmaal gebroken, by het ophalen andermaal aan hetzelfde gevaar is blootgesteld.

Naar het gevoelen van den vermaarden Siemens moet het mislukken der onderneming worden toegeschreven: aan de gebreken in de constructie van den kabel, en de feiten, die plaats gehad hebben, kunnen tot bewys strekken van de juistheid zyner zienswyze. Zeer mag het worden bejammerd, dat de commissie in der tyd geen gehoor heeft gegeven aan den waarschuwenden raad, van eene zoo bevoegde zyde ontvangen.

Ten slotte voegen wy nog hierby, dat de Heer Siemens aan de commissie in der tyd heeft medegedeeld, dat de ondervinding hem de overtuiging had geschonken, dat er slechts een middel bestond om den kabel in goeden stand te houden: door hem op geheel andere wyze te bedekken met steviger omkleedsels dan de gebezigde, en hem eindelyk te doen omvlechten met een dik koperdraad. De ondervinding had hem geleerd, zeide hy, dat men alleen op den door hem aangewezen weg een stevigen, ondoordringbaren kabel verkrygt, in staat om wederstand te bieden aan de gevaren, waaraan hy op den diepen bodem des oceaans is blootgesteld.—*Alg. Hdbl.*

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 3 November 1865.

BY Gouvernements beschikking van heden No. 634 is aan den persoon van *Johannes Philip* vergund, om den familienaam van *Evertsz* te voeren.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 3 November 1865.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 11 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

Administratie van Financien.

Publieke Inschryving.

BY het Gouvernement dezer kolonie benoodigd zynde het volgende, leverbaar aan 's lands magazyn alhier, als:

p. m. 500 Ellen Creas of ander geschikt linnen tot het aanmaken van kleedingstukken voor het hospitaal,

zoo zal de leverancie daarvan worden verleend aan degenen, die voor het Gouvernement aannemelyke aanbiedingen zullen doen by besloten biljetten van inschryving, welke op *Dingsdag, den 7 dezer,* tot en met het vallen van het middagschot, ter bovengemelde Administratie kunnen worden ingezonden.

De belanghebbenden worden verzocht om de monsters in te leveren in 's Landsmagazyn binnen het fort Amsterdam en by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 3 November 1865.
De Administrateur van Financien,
GORSIRA.

DE Procureur des Konings:

In aanmerking nemende, dat, zonder aanwyziging van den schuldige of zonder aanklagte, en dus buiten de gelegenheid om den schuldige te vervolgen, geklaagd wordt dat er pontvoerders zyn, die somwylen, in stryd met hunne verpligtingen, weigeren om personen, die zich aanmelden om overgezet te worden, over te brengen,

Verzoekt een ieder, dien zulks te beurt valt, de tusschenkomst van de ter plaatse aanwezige politie magt in te roepen, en van de weigering ten spoedigste aangifte te willen doen ten kantore van politie, zoo veel mogelyk met opgaaf van den naam des schuldigen of het nummer van diens pont, alsmede van de namen van zoodanige andere personen, als daarvan getuigenis kunnen geven.

Curaçao den 2 November 1865.
De Procureur des Konings,
DE ROUVILLE.

HET vertrek der Pakket is bepaald op Dingsdag, den 7 dezer; de brievenzakken voor Europa en St. Thomas zullen op dien dag des namiddags om 2 ure gesloten worden.

Curaçao den 3 November 1865.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. QUAST Pz.

Lyst van de ter Postery liggende brieven, aangebragt in de laatste acht dagen.

José N. Boscan.	J. E. Harris.
Ricardo Belaval.	B. H. J. Huyke. 2.
Bestuur der hervormde nederlandsche Israelitische Gemeente.	R. C. Hoyer.
	B. D. Hoyer. 2.
	Edward F. Harrison.
Manuel A. Correa.	Abdulio Laguna.
M. A. Correa Jr. & Co.	Gregoria Loffer.
Chumaceiro & Co.	S. M. Lansberg.
German Curiel.	J. Mazza.
Moses Capriles.	Sprock & Co. 3.
A. M. de Marchena.	J. H. Senior.
Eranie Dovalie.	Jacob Suares.
wed. Francis geboren Hueuck.	Jeudah Senior.
	Rejina Trabibo.
Bernardus Daniel Hoyer.	J. E. van der Meuller.

Curaçao den 3 November 1865.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. QUAST Pz.

---

o "DE VERGENOEGING".

MAANDELYKSCHE VERGADERING
op Zaturdag den 4 November 1865.

DE ondergeteekende maakt van dit weekblad gebruik om zyne vrienden en bekenden vaarwel toe te wenschen.

Curaçao den 3 November 1865.
FRANco. VIDAL.

DE ondergeteekende maakt by deze het geëerd publiek bekend, dat zyn SMIDSWINKEL verplaatst is naar een der bygebouwen van het nieuw gebouwd huis van den Heer ABRAHAM SENIOR, gelegen op de Prinsen-straat.

DANIEL C. WAWOE.

Dienstbeurten by de Spaarbank.

Zaturdag den 4 November 1865.
Bestuurder de Heer G. I. R. de Lima.
Commissarissen de Heeren Ph. F. de Haseth en J. A. de Haseth.

TE KOOP
ter Drukkery,

Het Publicatie-blad No. 18, bevattende de Publicatie, waarby wordt afgekondigd de wet van den 31 Mei 1865, houdende vaststelling van het reglement op het Beleid der regering in de kolonie Curaçao. à ƒ 1.

TEATRO.

PARA el Domingo 5 del corriente se prepara una amena funcion.

La escelente prima donna Señorita *Carmelina Poch* y el distinguido artista lírico Señor *Gasparoni* se presentarán por primera vez en nuestro teatro, á hacernos gozar de los encantos de su melodiosa voz y de las dulces armonías de escogidas piezas de las mejores operas italianas.

Sabemos que tambien tomarán parte en esta funcion el apreciable actor Señor *Blén* y su familia.

La Señorita *Pock* es una verdadera perla artística, por consiguiente los amantes del divino arte de la música estarán esa noche de enhorabuena. Abrigamos la creencia que la concurrencia será numerosa y lucida.

Curazao 3 de Noviembre de 1865.

C U R A Ç A O

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*October.*

28 ven. bark Veleña, Gavidia, Aruba.
„ „ Rafaelita, Soto, Cumarebo.
ned. „ Deligencia, Pinedo, Pto. Cabello.
eng. schr. Florence, Ekerman, St. Kitts.
ned. „ Iberia, Hueck, St. Jago de Cuba.
„ „ Henriette, Montanus, „ „
eng. „ Seamans Pride, Hassell, St. Kitts.
30 ned. „ Cleopatra, Neuman Cz., La Guayra.
„ bark Jane, Vermeulen, Bonaire.
„ schr. Paq. de La Vela, Lopez, Vela de Coro.
„ „ Anna Elisabeth, Gorsira, Azua.
„ bark Elvira, Hart, Bonaire.
„ schr. brik Reina Ditmers, Mulder, Amsterdam.
sp. schr. Rosa, Hernandez, Sto. Domingo.
ven. „ Ana Antonia, Esparza, Adicora.
ned. „ brik La Creole, Horan, N. York.
ven. „ Union, Croes, Pto. Cabello.
31 ned. bark Dina, Arnoldus, Bonaire.
ven. brik Antonino, Pocaterra, Paraguana.
„ bark Mirabeau, Lastra, Pto. Cabello.
„ boot Lucia, Meerens, Bonaire.
ned. „ Baptist, de Palm, Bonaire.
ven. schr. Henriqueta, Pardo, Pto. Cabello.

November.

1 ned. boot Baransiso, Ponson, Aruba.
„ schr. Dos hermanos, Matthias, Cumarebo.
2 „ „ Carmelita, van Grieken, Maracaibo.
3 ven. „ Ines, Guerra, Maracaibo.

UITGEKLAARD.—*October.*

27 ned. schr. Mara, Arends.
30 ven. bark Veleña, Gavidia.
31 ned. schr. Cleopatra, Neuman Cz.

November.

ven. „ Union, Croes.
dom. „ Josefa, Garcia.
ned. „ Nueva Clara, Hueck.
„ „ Esperanza, van Grieken.
„ „ Paq. de La Vela, Lopez.
ven. „ Henriqueta, Pardo.
2 ned. „ Ofir, Lofzang.
„ boot Baransiso, Ponson.
„ bark Deligencia, Pinedo.
„ boot Baptist, de Palm.
„ schr. Dos hermanos, Matthias.
3 „ „ Henriette, Montanus.

AANGEKOMEN: Zondag, den 29, van Amsterdam, de Nederlandsche Schoonerbrik REINA DITMERS, Kapitein MULDER.

Met de aankomst van de Nederlandsche

Schoenerbrik La Creole, Kapitein Horan, van Nieuw York, hebben wy Couranten tot 11 October jl. ontvangen. Naar luid dezer Couranten begon de staatkundige toestand der Vereenigde Staten met rasse schreden ten beste te veranderen. In de Zuidelyke Staten heerschte in het algemeen volmaakte rust.

De prys van Amerik. goudgeld rees tot 147, daalde wederom en stond volgens prys-courant van den 11 Oct. tot $145\frac{1}{8}$, en volgens brieven tot $144\frac{5}{8}$.

Den 10 had er te Washington een wapenschouw door den President Johnson plaats van de "First District of Columbia colored regement", dat onlangs van het Zuiden was teruggekeerd. By den afloop van den wapenschouw nam de President de gelegenheid waar om tot de leden van dit regiment, als de vertegenwoordigers van vier millioenen van hun ras in de Ver. Staten, eene toespraak te houden, en zeide onder anderen dat Amerika hun land was even als van eenig ander; dat het nu hunne taak was door goed gedrag en arbeidzaamheid te bewyzen dat zy waardig zyn om deelgenooten te zyn in den vrede, gelyk zy het waren in den oorlog; zoo ook in de handhaving der republiek, in de ontwikkeling der bronnen van welvaart, en in hunne eigen opvoeding en verheffing.

Ons probleem ten opzigte der negerbevolking is, zeide hy, opgelost door den oorlog en de emancipatie proclamatie; doch een ander vraagstuk moet nog opgelost worden, en dat is: of de negerbevolking ingelyfd en een bestendig en overeenstemmend deel kan uitmaken der bevolking van het land. Hy bad zyne toehoorders met hem in goede trouw werkzaam te zyn in het streven naar dit doel.

Uit eene correspondentie van Fort Monroe van den 9 October blykt, dat Jefferson Davies zeer tevreden was met de gemaakte veranderingen in de vertrekken zyner gevangenis. Hy was minder beperkt in zyne bewegingen in de open lucht, hy ging dagelyks uit wandelen en genoot eene gewenschte gezondheid. Dezelfde wacht bevond zich er als op den eersten dag van zyne komst aldaar. Men wist niet met eenige zekerheid, wanneer zyn proces zal aanvangen, noch waar de teregtzitting zal plaats hebben.

In den loop der week is alhier over St. Thomas het berigt ontvangen, dat te Falmouth, op het eiland Jamaica, een gewapende volks opstand heeft plaats gehad, wanneer wordt niet gemeld; dat de gouverneur, waarschynelyk de mayor der stad, vermoord is geworden, en dat een regement negersoldaten, die gezonden was om den opstand te dempen, gemeene zaak met de opstandelingen heeft gemaakt. De opstandelingen zyn in het bezit der stad gebleven.

GEMENGDE BERIGTEN.

— De *Times* laat zich aldus uit over de zamenspanning der Fenians: Het is te hopen, dat de nog op vrye voeten zynde leiders dezer beweging, wie zy ook zyn mogen, nu hunne misdadige plannen zullen laten varen. Hunne onderneming is, voor zoo veel men thans daarover kan oordeelen, met uitzondering misschien van Smith O'Brien's complot, zeker eene der dolzinnigste, welke ooit door Iersche woelgeesten beraamd is. Het schynt namelyk voor zeker gehouden te kunnen worden, dat het oprigten eener Iersche republiek een der voornaamste oogmerken van de Fenians is. Nooit is een hersenschimmiger denkbeeld in het brein van een Ier opgekomen. Gesteld, dat alle klassen der Iersche bevolking, in plaats van, zoo als thans het geval is, door godsdienstige, politieke en maatschappelyke geschillen verdeeld te zyn, naauw vereenigd waren; dat Groot-Brittannie, hetzy met of zonder Amerik. hulp, vernederd kon worden en genoodzaakt om de onafhankelykheid van Ierland te erkennen, wat zou er dan gebeuren? Is er een volk op aarde, dat minder voor den republikeinschen regeringsvorm geschikt is, dan het Iersche? Is eenig land armer aan de morele en physieke hulpbronnen, waaraan b. v. de Ver. Staten hunne verwonderlyke welvaart te danken hebben? Welk volk is meer onvermydelyk tot afhankelykheid van de eene of andere mogendheid veroordeeld? Een iegelyk is het duidelyk, dat het Fenianisme niet van zelf op Ierschen bodem kan zyn ontsproten. Het is geheel en al eene plant van vreemden, van Amerikaanschen oorsprong, en geheel in stryd met de wezenlyke Iersche gezindheid. Dit blykt ook hieruit, dat de beweging, naar het schynt, voornamelyk van de steden is uitgegaan. Onder den Ierschen boerenstand heerscht voorzeker veel ontevredenheid en veel aangeboren zucht naar hetgeen onwettig is, en ten allen tyde heeft men onder dien stand gereede werktuigen ten behoeve van zamenspanningen gevonden, maar het is niet waarschynlyk, dat het Fenianisme, behalve voor zoo veel het haat jegens de grondbezitters vertegenwoordigt, by den boerenstand wortel kan schieten, en er is geene andere klasse van eenigen invloed in Ierland, die deze zamenspanning niet afkeurt. De priesters zien het in, dat zy met een geest van anarchie bezield is, welke haar in gelyke mate vyandschap doet voeren tegen de burgerlyke orde en tegen de geestelyke ondergeschiktheid. Daarom hebben de priesters zich tegen haar verklaard, en zoo doende hebben zy aanspraak verworven op de dankbaarheid van het gouvernement en van het publiek. Het kwaad, hetwelk zulke bewegingen sticht, is niet af te meten naar hare kracht. Hoe buitensporig en hulpeloos zy ook zyn mogen, brengen zy maar al te zeer een gevoel van onveiligheid te weeg, hetwelk ten hoogste schadelyk is voor de welvaart des lands. Nu dat de overheden de hand aan het Fenianisme geslagen hebben, moet het zorgvuldig verder opgespoord en met vastberadenheid ten onder gebragt worden.

— De *Wiener Presse* deelt het volgende mede. Zeer opmerkelyk is eene plaats, voorkomende in de circulaire door den Franschen minister van koophandel en landbouw dato 11 Sept. aan de prefecten gezonden, betreffende de veepest. Daaruit blykt dat de bedoelde minister inderdaad een zeer hoog denkbeeld voedt van de magt des Keizers. De bedoelde woorden luiden aldus: "Ten dringendste wordt gevorderd, dat geene maatregelen, welke strekken kunnen om de verbreiding der veepest in ons land tegen te gaan, worden verzuimd, indien die ziekte niettegenstaande het decreet des Keizers van den 5, de grenzen mogt overschryden."

— Op verzoek van den Keizer van Mexico heeft het Fransche gouvernement zekeren Heer Galloni d'Istria, een ambtenaar der policie, naar Mexico gezonden, ten einde dien tak van bestuur in het nieuwe keizerryk op een beteren voet te brengen. De Heer Galloni werd tot directeur-generaal der policie benoemd. Spoedig bleek het echter dat die persoon tegelyk voornaam aandeelhouder van de belangrykste speelhuizen van Mexico was geworden, ten gevolge waarvan hy werd verzocht zyn ontslag in te dienen.

— Een zonderling proces dreigt tusschen den burggraaf D. en den markies de Z., twee edellieden van Touraine te zullen ontstaan.— De eerste schoot namelyk onlangs by zyn kasteel eene houtduif. Toen hy het dier in zyn weitasch wilde steken, ontdekte hy, dat het een stuk papier onder deszelfs vleugels verborgen hield, dat later eene liefdesverklaring van den markies aan eene dame der nabuurschap bleek te bevatten. De gelukkige jager had bovendien de onvoorzigtigheid zyn toevallige vondst ruchtbaar te maken, tot groote woede van den eigenaar der houtduif, die hem thans met eene vervolging bedreigt.

— Het clericale dagblad *das Vaterland* van Weenen bespreekt in een zyner jongst verschenen nommers den financielen nood des lands en doet ten slotte het volgende voorstel, dat meer om het zonderlinge dan om de toepasbaarheid verdient te worden vermeld. Het blad maakt in allen ernst den voorslag, om het vermogen van een honderdtal der voornaamste beursspeculanten en handelaren ten behoeve van de schatkist verbeurd te verklaren, de schulden van den staat op die wyze te betalen en dan aan de beroofden een pensioen ten laste van de schatkist te verzekeren. Een dergelyk plan, zegt het blad, is oneindig verkieslyker dan eene secularisatie der kerkelyke bezittingen.

— Voor eenigen tyd is de policie te Weenen eene fabriek van pauselyke ridderorden op het spoor gekomen; zy heeft ten slotte de fabriekanten in hechtenis genomen. Het fraaiste van de zaak is, dat de personen, die voor 2500 florynen of daaromtrent eene orde van Sylvester, Gregorius of Pius hadden gekocht, later, na inlevering van de vereischte documenten, van de regering verlof hebben ontvangen tot het aannemen en dragen dier ridderorde.

— Blykens officiele opgaven was de bevolking van het hertogdom Lauenburg in 1860 sterk 50,147 zielen en op 3 Dec. 1864 49,704 zielen. Naar de godsdienstige gezindheid gerekend, moet de bevolking aldus worden verdeeld: 49,652 Luterschen, 9 Duitsch Gereformeerden, 1 Anglikaansch Gereformeerde, 2 tot de vrye Duitsche gemeente behoorende, 31 Roomsch Catholieken en 9 Israëliten.

— Met betrekking tot de verschillende standen der bevolking van Zwitserland, wordt de volgende statistieke mededeeling uit Bern medegedeeld. Tot den stand der landbouwers behoorden 67 pCt. of 1 7/10 millioen individuen, tot de industrielen $22\frac{1}{3}$ pCt. of 560,000; tot den handwerkstand 4 pCt. of 100,300; ambtenaren, notarissen, geneeskundigen, advocaten maken uit $1\frac{1}{2}$ pCt. der bevolking; renteniers, monniken en nonnen, dat is het onproductive gedeelte der bevolking, is 1 pCt. daarvan.

— Geen bewoner van het Ahrdal herinnert zich, dat de wynoogst een zoo voorbeeldeloos gunstig resultaat heeft opgeleverd als in dit jaar. Het is boven elken twyfel verheven, dat de oogst van het jaar 1811 zal achterstaan by dien van 1865.

— De wynoogst is in de omstreken van Hoei en Luik begonnen en geeft de gunstigste uitzigten zoowel wat de kwantiteit als kwaliteit van den wyn betreft. Men gelooft zelfs dat de wyn dit jaar dien van 1811 zal overtreffen.

Uit het Algemeen Handelsblad.

Aan de *Prov. Gron. Ct.* ontleenen wy de volgende beknopte geschiedenis der runderpest in Europa.

Daar de strenge maatregelen, die in de laatste dagen door de regering genomen zyn, om zooveel mogelyk de verschrikkelyke veepest buiten de grenzen van ons gewest te houden, niettemin door sommigen in den lande durven gegispt worden, al willen zy ook niet in het openbaar hiervoor uitkomen, hetzy dan dat deze handelwyze by eenigen voortvloeit uit een misschien verkeerd opgevat Godsbegrip, of wel, hetgeen nog veel erger is, by anderen zyne oorzaak heeft in het zoeken van vuig eigenbelang, zoo geloof ik, dat toch hoofdzakelyk by de meesten onkunde hierin de hoofdrol speelt, namelyk dat men met de kracht van dezen ouden, doch welbekenden vyand van het rundvee in vele opzigten niet genoegzaam bekend is. Ik meen derhalve aan de geachte lezers dezer Courant geene ondienst te doen, om hieronder een beknopt overzigt te doen volgen van de geschiedenis dezer ziekte in Europa; ten einde daaruit de verwoestingen te leeren kennen, die zy in verschillende jaren onder de veestapels heeft aangerigt, opdat men dan als van zelf de gevolgtrekking moge maken, dat geene te strenge maatregelen kunnen genomen worden, om dien vyand af te weren.

In de 4de eeuw na J. Chr. geboorte wordt eerst met eenige zekerheid melding gemaakt van het bestaan der veepest. De vervaardiger van een herdersdicht (*De mortibus boum*), met name Severus Sanctus Endelechius, die te Rome leefde, toont aan, dat de werkelyke runderpest toen destyds uit Dalmatië en Panonië gekomen is en zich heeft voortgeplant tot in Frankryk en zelfs in ons Vaderland. Oorspronkelyk zal de ziekte ontstaan zyn door de uit het Oosten komende legers van verschillende volksstammen, die het romeinsche gebied overwonnen hebben, en welke legers, zoo als bekend is, veel vee met zich voerden.

In het jaar 376 zag zich de Keizer Valens, na eene hevige nederlaag aan de rivier de Donau geleden te hebben, genoodzaakt, om aan de door de Hunnen verdreven Gothen eene woonplaats in Thracië te ruimen, en als van hier haar uitgangspunt nemende, beschryft een zekere Beronius de pestilentie onder mensch en vee (*Ammianus Marcellinus lib. XXVI Annal. eccles. T. IV An. 376.*)

Het eerst brak de runderpest uit in Panonië en plantte zich langzamerhand voort over Illyricum, Opper-Italië, Gallië en Belgïe, en verkreeg, wegens de groote verwoestingen, die zy aanrigtte, den naam van *Pestis pecudum*, vee-verderf of veepest.

Ons bestek laat niet toe, om verder de vroegere geschiedenis der runderpest na te gaan, en daar zy ook nog veel duisters bevat, is het beter te beginnen däär, waar de nasporingen van beroemde veeartsen meer licht over de zaak verspreiden.

Uit deze nasporingen blykt, dat in het jaar 1709 de runderpest het eerst in zuidelyk Rusland verscheen. Zy zoude uit Tartarye over Moskou en Polen aldaar gekomen zyn, en van daar zich meer zuidwaarts over Podolië, Bessarabië tot in Dalmatië verbreid hebben. Een Dalmatisch veehandelaar moet toen op den weg, welke naar Padua, eene stad in Italië, leidt, een os hebben achtergelaten, welke door de runderpest was aangetast. Deze os werd door een herder gevonden en by veel vee in een stal geplaatst, en dit was de aanleidende oorzaak, dat niet alleen die geheele veestapel te gronde ging, maar dat de ziekte door voortdurende aansteking zich over geheel Midden- en Onder Italie uitbreidde en groote verwoestingen aanrigtte.

In het jaar 1714 tastte diezelfde ziekte, nadat zy de rivier de Po was overgegaan en Toskane, den Kerkelyken Staat en Napels had bezocht, in Piëmont zoo om zich heen, dat 70,000 stuks der aangetaste runderen stierven. Uit Piëmont en den Elsas verbreidde zy zich over Frankryk, de Nederlanden en Engeland. In Holland alleen vielen over 300,000 stuks. In Engeland, waar zy als een gevolg van het handelsverkeer met Holland was ontstaan, werd zy weldra door gepaste maatregelen uitgeroeid. Terzelfder tyd, dat de runderpest zich over het zuidelyk Europa verbreidde, ver-

toonde zy zich ook in Lyfland, Kurland en zelfs in Pruisen en Holstein.

In Duitschland was, wegens de onbekendheid met den aard en het besmettelyke dezer ziekte, weinig heil van het gebruik der geneesmiddelen te verwachten; daarom werd toen reeds tot doeldoel gesteld, het om zich rondgrypen der ziekte voor te komen, en het was in het jaar 1711, toen van de zyde van Pruisen het eerste edict voor deze ziekte verscheen.

In dit edict leest men het navolgende: "Al het hoornvee, dat uit Polen, Pruissen en Silezië komt, is aan eene quarantaine van acht dagen onderworpen; buitendien zal het gestorvene vee, zonder gevild te worden, in een vyf ellen diepe groeve haastig begraven en met ongebluschte kalk bedekt worden, ook is het verboden, voor dat er drie maanden verstreken zyn na het ophouden der besmetting, vee te verkoopen."

Later in het jaar 1717 verscheen eene verordening, waarby bepaald werd, dat de plaats, waar de runderpest heerschte, door Koninklyke troepen zoude bezet worden.

In de jaren 1723 en 24 verbreidde zich de runderpest in het Markgraafschap Brandenburg en drong door tot in Maagdenburg. Ofschoon sommigen vermoeden, dat dit nog dezelfde ziekte was, zoo is het meer waarschynlyk dat zy op nieuw uit Polen werd ingevoerd.

Eenige jaren later, 1728 en 29, woedde zy vreeselyker en aanhoudender, dan vroeger. Van Podolie breidde zy zich uit over Volhynië, Hongaryë, Oostenryk, Saksen en de Markprovinciën.

In den zomer van 1740, tydens den eersten Silezischen oorlog, verscheen de runderpest in Hongarye, Bohemen en Moravië, en trok van hier door Beijeren, Tyrol, Carinthië, Stiermarken, Italië en langzamerhand door alle Duitsche Staten; terwyl zy in 1742 Lotharingen, in 1743 Frankryk bezocht, en vervolgens in eene zuidelyke rigting over Zwaben, de kantons Basel, Freiburg en Solothurn voortging. In de rigting naar het Noorden strekte zy zich uit over ons vaderland, Denemarken, Lyfland, Kurland en Polen. Men noemde haar toen, wegens haar langen duur en groote verbreidheid in bona alle landen: "*De groote veepest.*" Het verderfelykste woedde zy in de jaren van 1745—50 en van 1754—80, toen in Neder-Oostenryk jaarlyks 1000—5000 stuks runderen, op het onbeduidende eiland Oesel, in de Oostzee, (1750—51) tegen de 20,000, in Denemarken (1745—49) by de 280,000 en in Lithauen (1750) over de 145,000 stuks door de ziekte vielen. In Bohemen, Moravië en het westelyk deel van Europa heerschte zy onafgebroken 22 jaren lang.

Aanstonds na het uitbreken van den zevenjarigen oorlog outstond zy op nieuw in het markgraafschap Brandenburg en Neder-Saksen, Mecklenburg, Sleeswyk, Pommeren, Pruissen en Lyfland.

In het jaar 1766 verscheen zy in den omtrek van Haarlem, tegen het einde van het jaar 1768 in de provinciën Groningen en Friesland en van 1769—72 in Vlaanderen. De verwoestingen, welke zy gedurende dezen tyd aanrigtte, waren zeer aanzienlyk; in Lyfland en Esthland vielen over de 60,000, in Holland binnen zes maanden tyds 114,152 en in West-Friesland 43,180 stuks. In de jaren 1765—71 woedde de runderpest in Oostenryk zoo hevig, dat jaarlyks 4000—6000 offers vielen, en in twee kreitsen van Stiermarken raapte zy in den tyd van twee jaren 20,000 stuks weg.

Van 1770—81 heerschte de ziekte voortdurend in Duitschland, Zwitserland, Engeland, Denemarken en ook in ons vaderland. In 1774 verbreidde zy zich over het zuiden van Frankryk en drong tot aan de Pyreneeën door.

In het jaar 1795 veroorzaakte de door den oorlog op nieuw ingesleepte runderpest in Duitschland groote schade.

In 1796 vielen in Zwaben alleen 100,000 stuks. In het Wurtembergsche werden binnen zes jaren tyds 45,000 ziek, waarvan 22,000 gedood gerden. In deze landen, alsmede in Beijeren, Baden, Hessen, de Paltz en in Frankryk hield de ziekte zich staande tot in 1801.

Gedurende de jaren 1799 en 1800 heerschte de runderpest op nieuw in Polen, Pruissen, Hongarye, Oostenryk, Silezië en Saksen. Na dezen tyd outstond zy meermalen, namelyk in de jaren 1805, 1809, 1812—15, en rigtte weder veel schade aan. Te Neumarken stierven in een jaar tyds 10,000 stuks. Oost-Pruissen leed in dezen tyd het grootste verlies, en wel daardoor, dat het voor de Russische armee bestemde steppen-vee zich daar den langsten tyd ophield.

In de oorlogen van 1812—15 werd het verbonden leger een groot aantal Hongaarsch, Moldavisch en Podolisch hoornvee nagedreven. Onder dit vee brak nu de runderpest uit, en verbreidde zich over geheel Duitschland, Frankryk en ons vaderland, waardoor in deze landen de veestapel weder een groot verlies onderging.

Op dezen tyd volgde eene tusschenruimte van 12—13 jaren, zonder dat zich ergens een spoor der ziekte vertoonde.

In het jaar 1828, tydens den oorlog in Zuid-Rusland, Moldavië en Wallachye, brak zy op nieuw uit, doordien de uit Bessarabie komende kudden haar medebragten. Zy plantte zich voort naar Hongarye, toen naar Zevenbergen, Gallicië, Oostenryksch Silezië, Moravië en eindelyk naar Bohemen. In Gallicië alleen stierven over de 12,500 stuks runderen. Gedurende de jaren 1829—30 duurde de ziekte nog voort en had in 1831 nog niet geheel opgehouden.

Van dezen tyd af aan hoorde men niets van haar, tot in het jaar 1845, toen zy op nieuw uitbrak in het noordelyk gedeelte van Bohemen, doch weldra ophield door het nemen van gepaste voorzorgsmaatregelen.

Eindelyk is het opmerkelyk, dat de runderpest, voor zoover bekend is, tot nu toe nooit het noordelyk Rusland, Zweden, Schotland en Ierland, noch het zuidelyk gedeelte van Europeesch Turkye, de eilanden der Middellandsche zee en het Pyreneesch schiereiland bezocht heeft, zoodat men hieruit zoude kunnen afleiden, dat haar gebied tusschen de 40ste en 60ste breedte en den 15den en 70sten lengtegraad gelegen is.

Thans heeft deze verschrikkelyke vyand der nationale welvaart onverwachts de grenzen van ons vaderland weder overschreden, en gelyk vroeger bedreigt zy op nieuw als een grimmig spook onzen veestapel. Moge de Algoede dezen beschermen en in zyne hoede nemen, door de besturen der provinciën behulpzaam te zyn in het nemen van gepaste en afdoende maatregelen, waardoor een hechte dam worde opgeworpen tegen de uitbreiding, die, zooals wy hierboven zagen, somtyds verschrikkelyk in hare gevolgen kan zyn.

LEEK, 21 September 1865. Dr. F.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 27 October 1865.

BY Gouvernements beschikking van den 25 dezer No. 623, is de waarneming der functien van Districts-Commissaris van het 3de District, ten gevolge van het overlyden van den Heer *G. Schotborgh Hz.*, tydelyk opgedragen aan den Districts-Commissaris van het 4de District, den Heer *H. A. S. Muller.*

De Hoofd Commis belast met de functieu van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

OPROEPING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 27 October 1865.

ALZOO de personen van *Anna Pieternella Evertsz, Hermanus Pieter Evertsz, Cornelia Henriette Evertsz, Cristina Dorcas Evertsz* en *Johanna Eleonora Evertsz*, wettige kinderen van wylen *Pieter Gerard Evertsz* en *Helena Lacrum* zich by rekwest tot het Bestuur dezer kolonie gewend hebben, met verzoek om zeker stuk gronds blykens overgelegde koopbrieven, gelegen op dit eiland in het boven Quartier in de savaan van Sabbathera,—en dat in het jaar 1794 door *Jan Weeer* en *Maria Theresa* by testament is nagelaten aan hunne vrygegeven slaven met namen *Marietje, Juantje, Antony, Manuel, Cicilia, Dianora* en hare drie kinderen genaamd *Matthias, Helena, Manuel Paula*, alsmede den jongen *Jonies*, welke personen, volgens het beweren der rekwestranten, allen ab-intestato zyn overleden zonder wettige descendenten na te laten, met uitzondering van de bovengenoemde *Helena*, die later met achterlating van vyf kinderen, zynde de rekwestranten, is overleden — op naam van de vierde der bovengenoemde rekwestranten te doen overdragen; zoo worden op last van den Heer Gouverneur al degenen, die vermeenen mogten eenig regt of aanspraak op gezegd stuk gronds te bezitten, opgeroepen om daarvan binnen *zes* weken, van heden af gerekend, ter Koloniale Secretary aangifte te doen; zullende na dien tyd door het Bestuur op het verzoek worden beschikt.

De Hoofd Commis belast met de functien van den Kolonialen Secretaris,
W. B. MELLINK.

OPROEPING

van Crediteuren en Debiteuren.

DE ondergeteekenden, Weesmeesters der Nederlandsche Portugesche Israelitische gemeente, roepen hierby op al de genen, die eenige vorderingen hebben tegen den boedel van Mejufvrouw SARAH ABINUM DE LIMA, alhier overleden, om hunne rekeningen binnen den tyd van zes weken, van heden af gerekend, by hen intezenden; terwyl aan degenen, die aan dien boedel schuldig zyn, dezelfde tyd van zes weken verleend wordt, om het door hen verschuldigde te komen voldoen.

Curaçao den 27 October 1865.
M. A. CORREA Jr.
SAMUEL DA COSTA GOMEZ Jr.

VERMIST

TWEE ZILVEREN SCHENKBORDEN, belooning aan den gene, die aanwyzing daarvan ter dezer Drukkery doet.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende neemt hierby de vryheid het geëerde publiek aan te bieden zyne dienst als architect, gedurende eenige vrije uren daags, tegen billyke voorwaarden.

Curaçao den 20 October 1865.
ANTOINE MARTIS.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN Wz.